

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน

ภาษาไทย

หลักภาษาและการใช้ภาษา ป.๖

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ผู้เรียบเรียง

นายฉัตรชัย อธิเกียรติ

รศ. ดร. สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์

นางเรณู ทวีนนท์

ผู้ตรวจ

นางธลิมา พลอยพานิช

นางสาวสุธาทิพย์ พัทธนาวิ

นายอภิชาตฤต อินทหอม

บรรณาธิการ

นายศักดิ์ แว่ววิริยะ

พิมพ์ครั้งที่ ๑

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

ISBN : 978-616-203-251-6

รหัสสินค้า ๑๖๑๑๐๐๒

จัดพิมพ์และจำหน่ายทั่วประเทศโดย
 บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจก. จำกัด
142 ถนนพหลโยธิน แขวงจตุจักร กรุงเทพฯ 10200
Tel./Fax. **0-2622-2999** (อัตโนมัติ 20 คู่สาย)
www.aksorn.com
พิมพ์ที่ : บริษัท ไทยร่มเกล้า จำกัด โทร. 0-2903-9101-6

ค้นคว้า รวบรวม ขยายความคิดจาก

ที่พิมพ์กำกับหัวข้อสำคัญในหนังสือเรียนหลักสูตรใหม่ ชั้น ป.๔ ขึ้นไป
ผ่าน www.aksorn.com ไปยังแหล่งความรู้ทั่วโลก

คำนำ

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่งให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ ในโรงเรียนทั่วไปที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในปีการศึกษา ๒๕๔๖ และจากการศึกษาวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ จึงนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งมีความเหมาะสมและชัดเจน เพื่อให้สถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบทิศทางการจัดหลักสูตรสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วย ๕ สาระย่อย คือ

สาระที่ ๑ การอ่าน	สาระที่ ๒ การเขียน
สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด	สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย
สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม	

หนังสือเรียน ภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา ป.๖ เล่มนี้จัดทำขึ้นสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โดยจัดทำให้สอดคล้องตามกรอบของหลักสูตรทุกประการ ส่งเสริมความรู้ด้านหลักภาษาไทย เพื่อให้ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง และมีทักษะการใช้ภาษาสื่อสารอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

หนังสือเรียน ภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา ป.๖ เล่มนี้ มี ๘ หน่วย แต่ละหน่วยประกอบด้วย

- ๑. เป้าหมายการเรียนรู้ประจำหน่วย** กำหนดระดับความรู้ ความสามารถของผู้เรียนว่าเมื่อเรียนจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ต้องบรรลุมาตรฐานตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรข้อใดบ้าง
- ๒. แนวคิดสำคัญ** แก่นความรู้ที่เป็นความรู้ความเข้าใจคงทนติดตัวผู้เรียน
- ๓. เนื้อหา** ครบตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ นำเสนอเหมาะสมกับการเรียนการสอนในแต่ละระดับชั้น
- ๔. กิจกรรม** มีหลากหลายรูปแบบให้นักเรียนปฏิบัติ แบ่งเป็น
 - (๑) กิจกรรมนำสู่การเรียนรู้** นำเข้าสู่บทเรียน เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน
 - (๒) กิจกรรมรวบยอด** ให้ผู้เรียนปฏิบัติเพื่อแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้รวบยอด และประเมินผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานตัวชี้วัดประจำหน่วย

หนังสือเรียน ภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา ป.๖ เล่มนี้ นำเสนอการเรียนรู้ให้เหมาะสมแก่วัยของผู้เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ซึ่งเป็นการศึกษาสิ่งที่เกี่ยวข้องในการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้เรียน โดยใช้ภาพ แผนภูมิ ตารางข้อมูล ช่วยนำเสนอสาระต่างๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น

คณะผู้จัดทำจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า **หนังสือเรียน ภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา ป.๖** เล่มนี้ จะเป็นสื่อการเรียนการสอนที่อำนวยความสะดวกต่อการเรียนภาษาไทย เพื่อให้สัมฤทธิ์ผลตามมาตรฐานตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ทุกประการ

คณะผู้จัดทำ

คำชี้แจงในการใช้สื่อ

หน่วยการเรียนรู้ที่

๑

การอ่านคำในภาษาไทย

การอ่านออกเสียง
อย่างถูกต้อง
จะก่อให้เกิดผลดี
อย่างไร

เป้าหมายการเรียนรู้ประจำหน่วยที่ ๑
เมื่อเรียนจบหน่วยนี้ ผู้เรียนจะมีความสามารถต่อไปนี้
๑. อ่านออกเสียงคำหรือประโยคและบทหรือย่อหน้าได้ถูกต้อง
(ปฐ. ๓.๑.๑ ป.๖/๑)
๒. เลือกอ่านหนังสือตามความสนใจและอธิบายคุณค่าที่ได้รับ (ปฐ. ๓.๑.๒ ป.๖/๒)
๓. มีมารยาทในการอ่าน (ปฐ. ๓.๑.๓ ป.๖/๓)

เป้าหมายการเรียนรู้

กำหนดระดับความรู้ความสามารถ
ของผู้เรียนเมื่อเรียนจบหน่วย

แนวคิดสำคัญ

แก่นความรู้ที่เป็นความเข้าใจ
คงทนติดตัวผู้เรียน

กิจกรรมนำสู่การเรียนรู้

นำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้กระตุ้น
ความสนใจและวัดประเมินผล
ก่อนเรียน

มาตรฐานตัวชี้วัด

ระบุตัวชี้วัดที่กำหนดไว้
ในแต่ละหน่วย

กิจกรรมนำสู่การเรียนรู้

จับกลุ่ม แล้วแบ่งกันอ่านออกเสียงหรือท่องคำไปให้ กลุ่มได้อ่านออกเสียง
ถูกต้องทุกคำเป็นสำเนียง และเมื่ออ่านออกเสียงได้ถูกต้องแล้วให้เพื่อน ๆ
ช่วยกันจำแนกคำในบทหรือวรรคตามหัวข้อต่างๆ

อย่าเกียจคร้านการเรียนรู้แรงสุดสำหรับ
มีวิชาเหมือนมีทรัพย์สินอยู่นับแสน
จะตกถิ่นฐานใดคงไม่แคลน
ถึงคืนแค้นก็พอยังประโยชน์ตน
อันความรู้สู้กระจำแต่อย่างเดียว
แต่ให้เชี่ยวชาญเกิดคงเกิดผล
อาจจะชักเชิดชูไปสู่เกียรติ
ถึงคนจนหงส์ไพร่คงได้ดี

อภิลักขิตสมัย : พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗

คำที่มีอักษรนำ

คำที่มีเครื่องหมาย
ที่เฉพาะตัวกำกับ

คำที่มีพยัญชนะต้น
๒ ตัว

การอ่านออกเสียง
คำในภาษาไทย ต้องอ่าน
อย่างสม่ำเสมอ เมื่อให้อ่าน
ได้ถูกต้อง

๒

หลักภาษาไทย

สำนวน

สำนวน หมายถึง ถ้อยคำ หรือข้อความที่กล่าวสืบต่อกันมาเป็นเวลาช้านานแล้ว มีความหมายไม่ตรงตัว หรือมีความหมายอื่นแฝงอยู่ในเชิงเปรียบเทียบ ซึ่งสำนวนมีความรวมถึงคำพังเพย และสุภาษิตด้วย

ตัวอย่าง สำนวนต่างๆ

สำนวน	ประเภท		ความหมาย
	คำพังเพย	สุภาษิต	
กระด่าตืนตืน	✓		น.* อาการที่ตื่นตกใจง่ายโดยไม่ทันสำรวจให้ถ่วงแต่ก่อน
ขว้างไม่ทันคอ	✓		ก. ทำอะไรแล้วสละสลวยเกินไป
สี่ข้างจับคักแล่น	✓		ก. ลงทุนมากแต่ได้ผลตอบแทนน้อย
น้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่า	✓		น. การพึ่งพาอาศัยกัน
ลูกไก่อยู่ในกำมือ	✓		น. ผู้ที่ตกอยู่ในอำนาจ ผู้ที่ไม่มีทางต่อสู้
หมองตายเพราะงู	✓		น. ผู้ที่ชำนาญในการอาจทำร้ายสิ่งที่เป็นอาชีพ ก่ออาชญากรรมได้โดยง่ายเพราะความประมาทได้ โดยเปรียบนายถึง ผู้ที่มีความรู้รอบคอบหรือฉลาดทำเสียเพราะความรู้ของตนได้
อื้อเข้าปากช้าง	✓		น. สิ่งหรือประโยชน์ที่ตกอยู่ในมือแล้วไม่ยอมคืน

* อักษรย่อที่อยู่หน้าความหมาย เป็นอักษรย่อที่บอกชนิดของสำนวน ได้แก่ น. หมายถึง คำนาม ก. หมายถึง คำกริยา ข. หมายถึง คำวิเศษณ์

๔๗

เนื้อหา

ครบตามหลักสูตรแกนกลางฯ '๕๑
นำเสนอโดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย
เหมาะสมกับการเรียนการสอน

เนื้อหา

ครบตามหลักสูตรแกนกลางฯ '๕๑
นำเสนอโดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย
เหมาะสมกับการเรียนการสอน

Web Guide

แหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต

การใช้ภาษา

การพูด

การพูด คือ การใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก ความรู้ ประสบการณ์ ตลอดจนความต้องการของผู้พูดให้ผู้ฟังได้รับรู้

การพูดที่ดี คือ การพูดโดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง รวมทั้งกิริยาอาการ ประกอบอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามจรรยาบรรณ เพื่อถ่ายทอดสิ่งที่ตนประสบพบเจอให้ผู้ฟัง ได้รับรู้ และตอบสนองตามความมุ่งหมายของผู้พูด

การพูดในชีวิตประจำวันของเรามีหลายลักษณะ ได้แก่ การพูดแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู ซึ่งเราควรทำความเข้าใจสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู โดยฝึกตั้งคำถามตอบคำถาม และวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ แล้วจึงพูดแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึก

Web Guide
http://www.akorn.com/lib/prima_03 (เรื่อง การพูดในชีวิตประจำวัน)

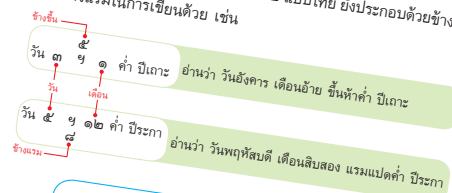
คำถามจุดประกาย

คำถามที่กระตุ้นความสนใจ
และฝึกฝนการคิดวิเคราะห์

กิจกรรมรวบยอด

ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อแสดง
พฤติกรรมการเรียนรู้รวบยอดและ
ประเมินผลการเรียนรู้ตามมาตรฐาน
ตัวชี้วัดประจำหน่วย

นอกจากนี้ การเขียนวัน เดือน ปี แบบไทย ยังประกอบด้วยข้างขึ้น และข้างแรมในการเขียนด้วย เช่น

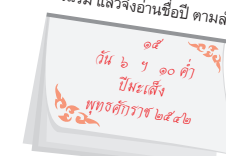

- คำนวณวันขึ้นแรมของทุกปี
- คำนวณวันขึ้นแรมของทุกปี
- คำนวณวันขึ้นแรมของทุกปี
- คำนวณวันขึ้นแรมของทุกปี

การอ่านวัน เดือน ปี แบบไทย

จะอ่านชื่อวัน อ่านเดือน อ่านข้างขึ้น

ข้างแรม แล้วจึงอ่านชื่อปี ตามลำดับ

เก็ดความรู้
การอ่านเลขไทย ๑-๙ ในอดีต จะไม่อ่านว่า ๑. เอก ๒. โท ๓. ทศ ๔. จัตวา ๕. หนุม ๖. ๑ (๑๑, ๑๑๑, ๑๑๑๑) ๗. สิบ ๘. ยี่สิบ ๙. นหม

เพื่อรู้ๆ คืออ่านวัน เดือน ปี แบบไทย ในปฏิทินขึ้นแรมแล้ว แล้วจึงอ่านชื่อปี เดือนปี และชื่อของวัน

คำถามจุดประกาย

หากไม่แน่ใจว่าคำที่พบอ่านอย่างไร ควรปฏิบัติอย่างไรเพื่อให้อ่านคำได้ถูกต้อง

การอ่านวัน เดือน ปี แบบไทย ขึ้นกับการอ่านวัน เดือน ปี แบบสากล มีลักษณะเหมือนหรือแตกต่างกัน

๑๖

กิจกรรมรวบยอด

ชวนกันอ่าน

อ่านออกเสียงคำ ข้อความ วันเดือนปีแบบไทย และเขียนคำอ่านลงในสมุด

เกียรตินันท์

กว้างขวาง

มหาสมุทร

พ.ศ. ๒๕๕๔

ทวีปเอเชีย

นักชกตลก

โปรดเกล้าฯ

สภานิติบัญญัติ

พลเอกเปรม ติณสูลานนท์

กษัตริย์

๒๕๕๔

๒๕๕๔

๒๕๕๔

๒๕๕๔

๒๕๕๔

ชวนกันปฏิบัติ

เลือกอ่านหนังสือที่มีประโยชน์ ๑ เล่ม จากนั้นสรุปใจความสำคัญ แล้วผลิต

กันออกมาพูดแนะนำหนังสือที่อ่าน สัปดาห์ละ ๑ เล่ม ที่หน้าชั้นเรียน

ฝึกอ่านออกเสียงบทหรือการจดจำตัวอย่างในบทเรียน และบทร้อยแก้ว

การจับใจความสำคัญจากวรรณกรรมเรื่อง เหนือกว่า โดยผลิตกันอ่านให้

เพื่อนฟัง

คำถามบูรณาการสู่ชีวิต

นักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร

การนำใจความสำคัญมาอ่านหรือการอ่านให้ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์แต่ละชนิด

มีความสำคัญอย่างไร

การอ่านหนังสือโดยมีมารยาทในการอ่าน

๒๖

คำถามบูรณาการสู่ชีวิต

คำถามที่ให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์
และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

สารบัญ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	การอ่านคำในภาษาไทย	๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	ชนิดของคำและหน้าที่ของคำ	๒๗
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓	ถ้อยคำสำนวน	๔๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔	ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย	๖๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕	คำราชาศัพท์	๘๓
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖	ประโยคในภาษาไทย	๑๐๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗	บทร้อยกรอง	๑๒๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘	ภาษาถิ่น	๑๓๙
● บรรณานุกรม		๑๕๓

ค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมจากเว็บไซต์ที่อยู่ในหนังสือเรียน หน้า ๖, ๑๕, ๒๑, ๕๐, ๕๖, ๖๕, ๑๒๗, ๑๔๒

หน่วยการเรียนรู้ที่

๑

การอ่านคำในภาษาไทย

การอ่านออกเสียง
อย่างถูกต้อง
จะก่อให้เกิดผลดี
อย่างไร

เป้าหมายการเรียนรู้ประจำหน่วยที่ ๑

เมื่อเรียนจบหน่วยนี้ ผู้เรียนจะมีความรู้ความสามารถต่อไปนี้

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง
(มฐ. ท ๑.๑ ป.๖/๑)
๒. เลือกอ่านหนังสือตามความสนใจและอธิบายคุณค่าที่ได้รับ (มฐ. ท ๑.๑ ป.๖/๘)
๓. มีมารยาทในการอ่าน (มฐ. ท ๑.๑ ป.๖/๙)

กิจกรรมนำสู่การเรียนรู้

จับกลุ่ม แล้วแข่งกันอ่านออกเสียงบทหรือยกรองต่อไปนี้ กลุ่มใดอ่านออกเสียงถูกต้องทุกคำเป็นผู้ชนะ และเมื่ออ่านออกเสียงได้ถูกต้องแล้วให้เพื่อนๆ ช่วยกันจำแนกคำในบทหรือยกรองตามหัวข้อต่างๆ

อย่าเกียจคร้านการเรียนเร่งอุตสาหะ
มีวิชาเหมือนมีทรัพย์อยู่นับแสน
จะตกถิ่นฐานใดคงไม่แคลน
ถึงคับแค้นก็พอยังประหังตน
อันความรู้รู้กระจ่างแต่อย่างเดียว
แต่ให้เขี้ยวขยาญเถิดคงเกิดผล
อาจจะชักเชิดชูฟูสกนธ์
ถึงคนจนพงศ์ไพร่คงได้ดี

นิติสารสาธก : พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย)

คำที่มีอักษรนำ

คำที่มีเครื่องหมาย
ทัณฑฆาตกำกับ

คำที่มีพยัญชนะต้น
๒ ตัว

การอ่านออกเสียง
คำในภาษาไทย ต้องอ่าน
อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้อ่าน
ได้ถูกต้อง

หลักภาษาไทย

การอ่านออกเสียงคำในภาษาไทย

๑. การอ่านออกเสียง

คำควบกล้ำ

๑) คำที่มีพยัญชนะต้น ๒ ตัว
ออกเสียงควบกล้ำ ได้แก่ คำที่มี
พยัญชนะต้น ๒ ตัว ประสมกับสระ
เดียวกัน ออกเสียงกล้ำกัน

พยัญชนะต้น
ตัวที่หนึ่ง

พยัญชนะต้น
ตัวที่สอง

ก ข ค

ร

ด ป ผ

ล

พ

ว

พยัญชนะต้นตัวที่หนึ่ง ควบกับ ร ได้แก่

กร เช่น กรอง กราบ โกรธ กรีดกราย

ขร เช่น ขร้ว ขรุขระ ขรม

คร เช่น ครู ใคร ครีม ครอบครอง

ตร เช่น ตรวจ ตริตรอง ตรี ตรึงตรา

ปร เช่น ปราชญ์ เปรมปรีดิ์ ประปราย

พร เช่น พร้มเพรา พรุ่งนี้ พราย พริก

พยัญชนะต้นตัวที่หนึ่ง ควบกับ ล ได้แก่

กล เช่น กล้า กลมเกลียว กล่อม กลาดเกลื่อน

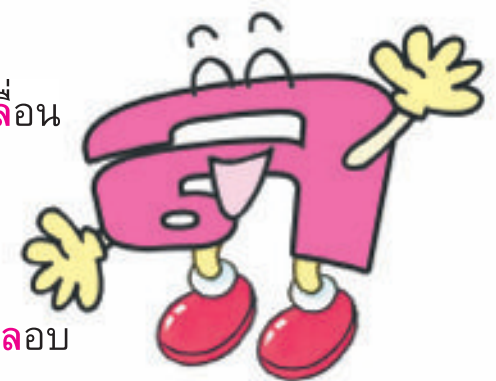
ขล เช่น ขลาด ขেলা ไขลง ไขลน ขล้ง

คล เช่น คล้า คลาดเคลื่อน คล้อย คล้ง

ปล เช่น ปลา เปลี้ย ปล้ม ปลัก ปลวก ปลอบ

ผล เช่น ผลาญ ผลุง ผลุบ ผลอ โผล่

พล เช่น พลอง พลาด พลิกแพลง พลาย

พยัญชนะต้นตัวที่หนึ่ง ควบกับ **ว** ได้แก่

กว เช่น กวาด กวัดแกว่ง กวาง เกวียน

ขว เช่น ขวา ขวาน ขวกไขว่ ขวนขวาย

คว เช่น ความ ควาย ควาน ควก ควัน

๒) คำที่มีพยัญชนะต้น ๒ ตัว

พยัญชนะตัวที่หนึ่งควบกับ **ร** แต่เวลา

อ่านจะไม่ออกเสียงตัว **ร** เช่น

จริง อ่านว่า จิง

ไช**ร** อ่านว่า ไช้

ศรัทธา อ่านว่า สัด-ทา

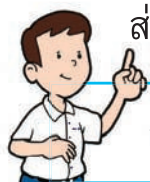
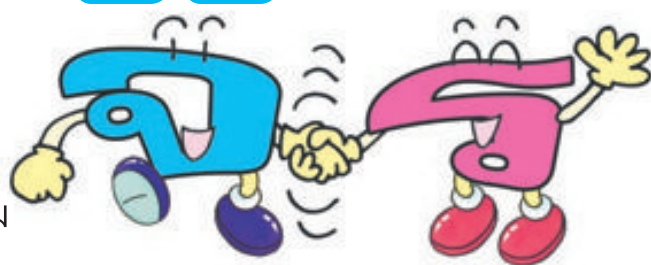
ศรชล อ่านว่า เสด-ถี

ส่ง**ส**ริม อ่านว่า ส่ง-سيم

จ ข

ศ ส

ร

หาก **ร** ตามหลังตัว **จ ข ศ ส** จะออกเสียงเฉพาะตัว **จ ข ศ ส** เท่านั้นนะครับ

ศรชลฐิประ**ส**ริฐ**ร**สร้าง

สริมส่ง**ศ**รัทธานิยม

สร้อย**ศ**รี**ส**ระ**ส**รงพม

สรง**ศ**ร**ก**ำ**ส**รวลเย้า

อา**ศ**รม **ส**ริ้ง**จ**แฮ

สรง**ศ**ร่า

กำ**ส**รด ลีน**แฮ**

เล่น**ไ**ช**ร**ไป**จ**ริง

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

โคลงช่วยจำคำที่มี
พยัญชนะต้น ๒ ตัว
ออกเสียงพยัญชนะ
ตัวแรก

๓) คำที่มี **ท** ควบกับ **ร** ออกเสียง

เป็น **ช** เช่น

ไทร อ่านว่า ไช

ทราบ อ่านว่า **ช**าบ

ทราย อ่านว่า **ช**าย

ทรุศ**ท**โรม อ่านว่า **ช**ุด-**ไ**ชม

พยัญชนะต้น

ออกเสียง

ทร

ช

ทรวด**ท**รง**ท**ราบ**ท**ราม**ท**ราย

มี**ท**ริอิน**ท**ริย์มี

ทรวง**ไ**ทร**ท**รพัย**แ**ทร**ก**วัด

ตัว **ท**ร เหล่านี้เรา

ทรุศ**ท**โรมหมายนกอิน**ท**รี

เทริดน**น**ท**รี**พ**ุ**ท**รา**เพ**รา**

ไทร**ม**มนัส **ฉ**ะ**เช**ิง**เท**รา

ออกสำเนียงเป็นเสียง **ช**

หลักภาษาไทย : กำชัย ทองหล่อ

ภาพช่วยจำคำที่มี
พยัญชนะต้นเป็น **ทร**
ออกเสียงเป็น **ช**

ข้อยกเว้น

คำบางคำมี **ทร** เป็นพยัญชนะต้น แต่อ่าน
ออกเสียงควบกล้ำ เช่น จัน**ทร**า นัน**ทร**า วั**ทร**า
อิน**ทร**า ทรั**ม**เป**็**ต แทร**ก**เทอ**ร์** เป็นต้น

เราควรฝึกอ่านอยู่เสมอนะ
เพื่อให้อ่านได้ถูกต้อง

๒. การอ่านออกเสียงคำอักษรนำ

๑) **อักษรนำ** คือ พยัญชนะสองตัวเรียงกัน ประสมสระเดียวกัน พยัญชนะตัวที่หนึ่งเป็นอักษรสูงหรืออักษรกลาง พยัญชนะตัวที่สองเป็นอักษรต่ำเดี่ยว ออกเสียงตามการประสมสระของพยัญชนะตัวที่หนึ่ง แล้วเสียงพยัญชนะที่ตามหลังส่วนใหญ่จะเปลี่ยนไป อ่านเหมือนมี ห นำ และออกเสียง อะ เพียงกึ่งเสียง

อักษรสูงนำ

ขนม	อ่านว่า	ขะ-หนม
ฌมวก	อ่านว่า	ฉะ-หมวก
ถนัด	อ่านว่า	ทะ-หนัด
ถวิล	อ่านว่า	ทะ-หวิน
ผลิต	อ่านว่า	ผะ-หลิต
ผลึก	อ่านว่า	ผะ-หลึก
ฝรั้ง	อ่านว่า	ฝะ-หรั้ง
สงบ	อ่านว่า	สะ-หงบ
สวัสดี	อ่านว่า	สะ-หวัด-ดี
สมัคร	อ่านว่า	สะ-หมัก
สยาม	อ่านว่า	สะ-หยม-พู

อักษรกลางนำ

กนก	อ่านว่า	กะ-หนก
จรวด	อ่านว่า	จะ-หรวด
จริต	อ่านว่า	จะ-หริต
จรัส	อ่านว่า	จะ-หรัต
ตลอด	อ่านว่า	ตะ-หลอด
ตनु	อ่านว่า	ตะ-หนุ
ตวาด	อ่านว่า	ตะ-หวาด
ปรอท	อ่านว่า	ปะ-หรอด
ปลัด	อ่านว่า	ปะ-หลัด
อร่อย	อ่านว่า	อะ-หร้อย
อร่าม	อ่านว่า	อะ-หร่าม

พยางค์หน้าออกเสียงพยัญชนะตัวที่หนึ่งประสมกับสระ -ะ
พยางค์หลังออกเสียงพยัญชนะตัวที่สองประสมกับสระและตัวสะกด
ตามที่ปรากฏ ส่วนวรรณยุกต์ออกเสียงตามเสียงพยัญชนะตัวที่หนึ่ง
ที่เป็นตัวนำ

๒) คำที่มี ห นำ และคำที่มี อ นำ ย เมื่อ ห นำ อักษรต่ำเดี่ยว หรือ อ นำ ย ไม่ออกเสียงตัว ห หรือ อ แต่เสียงวรรณยุกต์ของพยางค์

ห นำ **ง**

เป็นไปตามเสียงตัว ห หรือ อ ที่นำ

ห นำ **ญ**

เช่น หงอก หงิก หงาย แหงน

ห นำ **น**

เช่น หญิง ใหญ่ หญา

ห นำ **ม**

เช่น หมู หนี้ หนาม หนอก หนัก

ห นำ **ย**

เช่น หมี แหม หมา หมอ

ห นำ **ร**

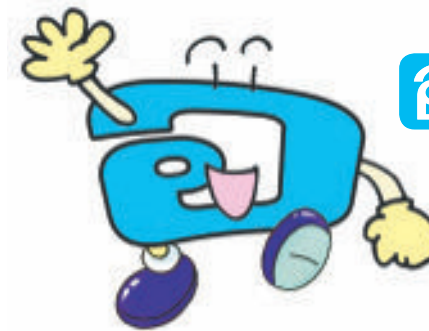
เช่น หยาด หยัก หยี้ หยิบ

ห นำ **ล**

เช่น หรุหร่า หรี หรอก

ห นำ **ว**

เช่น หลาย หลอก หลับ หลุด

อ นำ **ย**

เช่น หวาน แหวน แหวก หวี

มี ๔ คำ

ได้แก่ **อย่า** **อยู่** **อย่าง** **อยาก**

๓. การอ่านออกเสียงคำที่มีตัวการ์นต์

ตัวการ์นต์ คือ พยัญชนะที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาต (̣) กำกับอยู่

เช่น ค์ ต์ ร์ ทร์ ตร์ เป็นต้น

- ๑) ใช้กำกับพยัญชนะตัวเดียว
- ๒) ใช้กำกับพยัญชนะมากกว่า ๑ ตัว
- ๓) ใช้กำกับพยัญชนะและสระ

การใช้เครื่องหมายทัณฑฆาต
กำกับคำ มี ๓ ลักษณะ

๑) พยัญชนะที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาตกำกับ ไม่อ่านออกเสียง พยัญชนะที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาตกำกับ ซึ่งพยัญชนะนั้นอาจอยู่ท้ายคำ หรือไม่อยู่ท้ายคำก็ได้ เช่น

ฉันท์	อ่านว่า	ฉัน	เสิร์ฟ	อ่านว่า	เสิบ
ลิฟต์	อ่านว่า	ลิป	สังข์	อ่านว่า	สัง
สาส์น	อ่านว่า	सान	คอนเสิร์ต	อ่านว่า	คอน-เสิด

๒) พยัญชนะที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาตกำกับ และมีพยัญชนะ ซึ่งไม่ใช่ตัวสะกดอยู่ข้างหน้า ไม่อ่านออกเสียงพยัญชนะที่มีเครื่องหมาย ทัณฑฆาตกำกับ และไม่ออกเสียงพยัญชนะที่อยู่ข้างหน้าด้วย เช่น

จันทร์	อ่านว่า	จัน
จันทรัน	อ่านว่า	จัน
ลักษณ์	อ่านว่า	ลัก
ศาสตร์	อ่านว่า	สาต
พระลักษมณ์	อ่านว่า	พระ-ลัก

เกร็ดความรู้

คำที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาตกำกับ เป็นคำที่มาจาก ภาษาต่างประเทศ เมื่อไทยยืมคำต่างๆ จากภาษา ต่างประเทศมา ถ้ามีสระเสียงสั้นที่พยัญชนะท้าย ไทยมักตัดสระเสียงสั้นที่พยัญชนะท้ายออก โดยใส่ เครื่องหมายทัณฑฆาตกำกับเพื่อไม่ให้ออกเสียง เช่น ลักษณ (ลัก-สะ-หนะ) เป็น ลักษณ (ลัก) เป็นต้น

๓) พยัญชนะท้ายพยางค์ที่มีสระและมีเครื่องหมายทัณฑฆาตกำกับ

ไม่อ่านออกเสียงทั้งพยัญชนะและสระที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาตกำกับ เช่น

ฤทธิ	อ่านว่า	ริด
บริสุทธิ์	อ่านว่า	บอ-ริ-สุด
ลิขสิทธิ	อ่านว่า	ลิก-ชะ-สิต
รามเกียรติ์	อ่านว่า	ราม-มะ-เกียน
บาทบงสุ์	อ่านว่า	บาด-ทะ-บง

๔. การอ่านอักษรย่อ คำย่อ และเครื่องหมายวรรคตอน

๑) **อักษรย่อ และคำย่อ** คือ อักษรและคำหรือพยางค์ที่ใช้แทน คำเต็ม โดยมีเครื่องหมายมหัพภาค (.) ประกอบ เพื่อให้เขียนสื่อสารได้ รวดเร็วขึ้น โดยการอ่านอักษรย่อ และคำย่อต้องอ่านคำเต็มของคำนั้น เช่น

อักษรย่อ	ด.	อ่านว่า	ตำ-บน (ตำบล)
	ก.พ.	อ่านว่า	กุม-พา-พัน (กุมภาพันธ์)
	ปณ.	อ่านว่า	ไปร-สะ-นี (ไปรษณีย์)
	ผอ. ร.ร.	อ่านว่า	ผู้-อำนวยการ-งาน-โรงเรียน (ผู้อำนวยการโรงเรียน)

คำที่อยู่ในวงเล็บหลังคำอ่าน คือ คำเต็มของอักษรย่อนั้นๆ ครับ ซึ่งการอ่านอักษรย่อให้ถูกต้องควรศึกษาจากบริบทของคำด้วย เพราะคำหลายคำใช้อักษรย่อเหมือนกัน และใช้เครื่องหมายกำกับ เหมือนหรือต่างกัน เช่น กม. กิโลเมตร
กม. กฎหมาย เป็นต้น

คำย่อ	ส้น.	อ่านว่า	ส้น-ทาน (สันฐาน ใช้ในพจนานุกรม)
	โทร.	อ่านว่า	โท-ระ-ลับ (โทรศัพท์)

๒) **เครื่องหมายวรรคตอน** เป็นเครื่องหมายที่ใช้เขียนประกอบตัวอักษร ตัวเลข คำ วลี ประโยค หรือข้อความ เพื่อสื่อความหมายให้ชัดเจน และเข้าใจความหมายยิ่งขึ้น ในภาษาไทยมีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนหลายชนิด แต่ละชนิดมีชื่อเรียก วิธีการใช้ และการอ่านเครื่องหมาย ดังนี้

เครื่องหมาย	การใช้เครื่องหมาย	การอ่านเครื่องหมาย
จุลภาค หรือ ลูกน้ำ	- ใช้เขียนคั่นคำในการเขียนบรรณานุกรม เช่น อนุমানราชธน, พระยา - ใช้คั่นความหมาย หรือคำนิยามของคำในพจนานุกรม เช่น กล่น ก. เคลื่อนกลาด, ดิ้นดาษ, เร็ยรายอยู่. - ใช้คั่นจำนวนเลขนับจากหลักหน่วยไปที่ละ ๓ หลัก เช่น ๒,๕๐๐ ๕๖,๐๐๐ ๗,๑๓๒,๕๐๙	- ไม่ต้องอ่านชื่อเครื่องหมาย แต่อ่านคำ ประโยค หรือจำนวนเลขตามรูปคำ ประโยค หรือจำนวนที่ปรากฏ เช่น - อนุมานราชธน พระยา - กล่น คำกริยา เคลื่อนกลาด ดิ้นดาษ เร็ยรายอยู่ - สองพันห้าร้อย - ห้าหมื่นหกพัน - เจ็ดล้านหนึ่งแสนสามหมื่นสองพันห้าร้อยเก้า
สัญลักษณ์ หรือ ขีดเส้นใต้	- ใช้เขียนไว้ได้ตัวอักษร คำ หรือข้อความที่ต้องการเน้น เช่น การผันวรรณยุกต์ต้องคำนึงถึง<u>คำเป็น</u> และ<u>คำตาย</u>	- ไม่ต้องอ่านชื่อเครื่องหมาย แต่อ่านตัวอักษร คำ หรือข้อความตามที่ปรากฏ เช่น การผันวรรณยุกต์ต้องคำนึงถึงคำเป็น และคำตาย

เครื่องหมาย	การใช้เครื่องหมาย	การอ่านเครื่องหมาย
อัศเจรีย์ หรือ เครื่องหมาย ตกใจ	- ใช้เขียนไว้หลังคำอุทาน หรือหลังข้อความที่มีลักษณะคล้ายคำอุทาน เช่น โอ๊ย ! เจ็บจัง เอ๊ะ ! ใครมา	- ไม่ต้องอ่านชื่อเครื่องหมาย แต่ควรอ่านออกเสียงคำโดยใส่อารมณ์ในน้ำเสียงตามความหมายของคำที่อ่าน เช่น - โอ๊ย เจ็บจัง - เอ๊ะ ใครมา
“ ” ... อัญประกาศ หรือ เครื่องหมาย คำพูด	- ใช้เขียนคร่อมคำหรือข้อความที่ต้องการเน้น เช่น นันทรัตน์ มีชื่อเล่นว่า “มด” - ใช้เขียนคร่อมบทสนทนา เช่น แม่ถามว่า “นิ๊ดไปไหนมาจ๊ะ” “ไปตลาดมาค่ะ” นิ๊ดตอบ	- ไม่ต้องอ่านชื่อเครื่องหมาย แต่อ่านคำ ข้อความ หรือบทสนทนาตามที่ปรากฏ เช่น - นันทรัตน์ มีชื่อเล่นว่า มด - แม่ถามว่า นิ๊ดไปไหนมาจ๊ะ ไปตลาดมาค่ะ นิ๊ดตอบ
” บุพสัญลักษณ์ หรือ เครื่องหมาย ละ	- ใช้เขียนแทนคำหรือกลุ่มคำซึ่งอยู่ในบรรทัดเหนือขึ้นไป เพื่อไม่ต้องเขียนคำซ้ำกัน เช่น ภัสสร อ่านว่า พัด-สอน ดุสิต ” ดุ-สิต	- ไม่ต้องอ่านชื่อเครื่องหมาย แต่ต้องอ่านคำเต็มของคำหรือกลุ่มคำนั้นๆ เช่น - ภัสสร อ่านว่า พัด-สอน ดุสิต อ่านว่า ดุ-สิต
๑ ไปยาลน้อย	- ใช้เขียนไว้ข้างหลังคำที่เป็นชื่อเฉพาะ หรือคำยาวๆ บางคำเพื่อย่อคำนั้นๆ เช่น โปรดเกล้าฯ กรุงเทพฯ	- การอ่านคำที่มีเครื่องหมาย ๑ กำกับอยู่หลังคำ ต้องอ่านให้เต็มคำนั้นๆ เช่น - โปรดเกล้าฯ อ่านว่า โปรด-เกล้า-โปรด-กระ-หม่อม - กรุงเทพฯ อ่านว่า กรุง-เทพ-มะ-หา-นะ-คอน

เครื่องหมาย	การใช้เครื่องหมาย	การอ่านเครื่องหมาย
/ ทับ	- ใช้แบ่งเลขที่ เช่น บ้านเลขที่ ๒๐/๑ ห้อง ป.๖/๑ - ใช้แบ่งวันเดือนปี เช่น ๑๔/๑๐/๕๕	- ถ้าใช้แบ่งเลขที่ให้อ่านว่า ทับ เช่น บ้านเลขที่ ยี่สิบห้าห้อง - ถ้าใช้แบ่งวันที่ ให้อ่านว่า วันที่...เดือน...(เดือนที่ตรงกับตัวเลข) ปี พ.ศ. ... เช่น วันที่-สิบ-สี่-เดือน-ตุ-ลา-คม พุท-ทะ-ลัก-กะ-หลาด-สอง พัน-ห้า-ร้อย-ห้า-สิบ-สี่
ๆ ไ้มยมก	- ใช้ซ้ำคำ เช่น เด็กๆ วิ่งเล่น - ใช้ซ้ำวลี เช่น วันหนึ่งๆ ฉันต้องเดินหลายเที่ยว - ใช้ซ้ำประโยค เช่น ฉันเล่นชนะแล้วๆ	- การอ่านไ้มยมก จะต้องสังเกตว่าเมื่อใดควรอ่านซ้ำคำ ซ้ำวลีหรือซ้ำประโยค แล้วจึงอ่านให้ถูกต้อง
ๆลาๆ ไปยาลใหญ่	- ใช้เขียนไว้ข้างหลังข้อความที่จะมีต่อไปอีกมาก เช่น บุคคลสำคัญของประเทศไทย เช่น สุนทรภู่ ท้าวสุรนารี ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมท ฯลฯ - ใช้เขียนไว้ระหว่างกลางข้อความ ซึ่งตัดมาจากข้อความเต็ม เช่น เนื้อเพลงสรรเสริญพระบารมี ข้าวรพุทธเจ้า ฯลฯ ดุจถวายชัย ชโย	- ถ้าเขียนไว้หลังข้อความให้อ่านว่า ละ หรือ และอื่นๆ เช่น บุคคลสำคัญของประเทศไทย เช่น สุนทรภู่ ท้าวสุรนารี ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมท ละ หรืออ่านว่า บุคคลสำคัญของ...และอื่น ๆ - ใช้เขียนไว้ระหว่างกลางข้อความ ให้อ่านว่า ละถึง เช่น เนื้อเพลงสรรเสริญพระบารมี ข้าวรพุทธเจ้า ละถึง ดุจถวายชัย ชโย

เครื่องหมาย	การใช้เครื่องหมาย	การอ่านเครื่องหมาย
● มหัพภาค หรือ จุด	- ใช้เขียนไว้หลังตัวอักษรเพื่อแสดงว่าเป็นอักษรย่อ เช่น พ.ศ. - ใช้เขียนหลังตัวเลขหรือตัวอักษรเพื่อบอกลำดับ เช่น ๑. ๒. ๓. ก. ข. ค. - กรณีที่มีข้อย่อๆ ให้ใส่ลำดับข้อย่อๆไว้หลังเครื่องหมาย เช่น ๑.๑ - ใช้เขียนคั่นตัวเลขบอกเวลาระหว่างชั่วโมงกับนาที เช่น ๙.๑๐ น. - ใช้เป็นจุดทศนิยมหน่วยเงินตรา เช่น ๖.๕๐ บาท	- ถ้าเขียนไว้หลังอักษรย่อต้องอ่านคำเต็มของคำนั้นๆ เช่น พ.ศ. อ่านว่า พุท-ทะ-ลัก-กะ-หฺราด - ถ้าเขียนไว้หลังตัวเลขหรือตัวอักษร ไม่ต้องอ่านชื่อเครื่องหมาย แต่อ่านเป็นตัวเลขหรือตัวอักษร เช่น หนึ่ง-สอง-สาม กอ-ขอ-คอ - ถ้าเขียนเครื่องหมายไว้ก่อนข้อย่อๆให้อ่านเครื่องหมายมหัพภาคว่า จุด เช่น หนึ่ง-จุด-หนึ่ง - ถ้าเขียนคั่นตัวเลขบอกเวลาให้อ่านตัวเลขชั่วโมงก่อนอ่านคำเต็มของอักษรย่อ น. แล้วอ่านตัวเลขบอกนาที และอ่านคำว่านาที เช่น เก้านาฬิกาสิบนาที - ถ้าเขียนเป็นจุดทศนิยมหน่วยเงินตราให้อ่านตัวเลขจำนวนเต็ม อ่านคำว่าบาท อ่านตัวเลขบอกจำนวนสตางค์ อ่านคำว่าสตางค์ เช่น หกบาทห้าสิบสตางค์

เครื่องหมาย	การใช้เครื่องหมาย	การอ่านเครื่องหมาย
? ปรัศนี หรือ เครื่องหมาย คำถาม	- ใช้เขียนไว้หลังคำ หรือข้อความที่เป็นคำถาม เช่น เธอจะไปไหน? เขาไปแล้วหรือ? - ใช้เขียนในโจทย์วิชาคณิตศาสตร์ เช่น $5 \times 8 = ?$	- ถ้าเขียนไว้หลังคำ หรือข้อความ ไม่ต้องอ่านชื่อเครื่องหมาย เช่น เธอจะไปไหน เขาไปแล้วหรือ - ถ้าใช้เขียนในโจทย์วิชาคณิตศาสตร์ ให้อ่านว่า เท่าใด เช่น ห้าคูณแปดเท่ากับเท่าใด
() นขลิขิต หรือ วงเล็บ	- ใช้กับตัวอักษรหรือตัวเลขที่เป็นหัวข้อ เช่น (ก) การอ่าน (ข) การเขียน (๑) การบวก (๒) การคูณ - ใช้กับตัวเลขในวิชาคณิตศาสตร์ เช่น $6 \times (5 + 5) = ?$ $(3 + 7 - 1) \times 2 = ?$ - ใช้เขียนกำกับข้อความที่อธิบายไว้เพิ่มเติมเพื่อให้ข้อความนั้นๆ ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร)	- ถ้าเป็นตัวอักษรหรือตัวเลขที่เป็นหัวข้อไม่ต้องอ่านชื่อเครื่องหมาย - ถ้าเป็นตัวเลขในโจทย์วิชาคณิตศาสตร์ ให้อ่านว่า วงเล็บเปิด อ่านจำนวนข้างใน แล้วอ่านว่า วงเล็บปิด เช่น หกคูณวงเล็บเปิดห้าบวกห้า วงเล็บปิดเท่ากับเท่าใด - ถ้าใช้เขียนกำกับข้อความให้อ่านว่า วงเล็บ แล้วอ่านข้อความในวงเล็บ เช่น พระยาศรีสุนทรโวหาร วงเล็บน้อย อาจารยางกูร
— ยัติภังค์	- เขียนแยกคำอ่านของคำ เช่น ยัติภังค์ อ่านว่า ยัด-ติ-พัง - ใช้เขียนละตัวอักษร เช่น ๑-๕	- ถ้าเขียนแยกคำอ่านของคำ ไม่ต้องอ่านชื่อเครื่องหมาย เช่น ยัติภังค์ อ่านว่า ยัด-ติ-พัง - ถ้าใช้เขียนละตัวอักษรให้อ่านว่า ถึง เช่น หนึ่งถึงห้า

๕. การอ่านวัน เดือน ปี แบบไทย

การอ่านวัน เดือน ปี แบบไทย จำเป็นต้องทราบเรื่องการใช้ตัวเลข แทนวันและเดือนก่อน ดังนี้

วัน						
๑ อาทิตย์	๒ จันทร์	๓ อังคาร	๔ พุธ	๕ พฤหัสบดี	๖ ศุกร์	๗ เสาร์

เดือน			
๑	เดือนอ้าย (เดือนที่ ๑)	๗	เดือนเจ็ด
๒	เดือนยี่ (เดือนที่ ๒)	๘	เดือนแปด
๓	เดือนสาม	๙	เดือนเก้า
๔	เดือนสี่	๑๐	เดือนสิบ
๕	เดือนห้า	๑๑	เดือนสิบเอ็ด
๖	เดือนหก	๑๒	เดือนสิบสอง

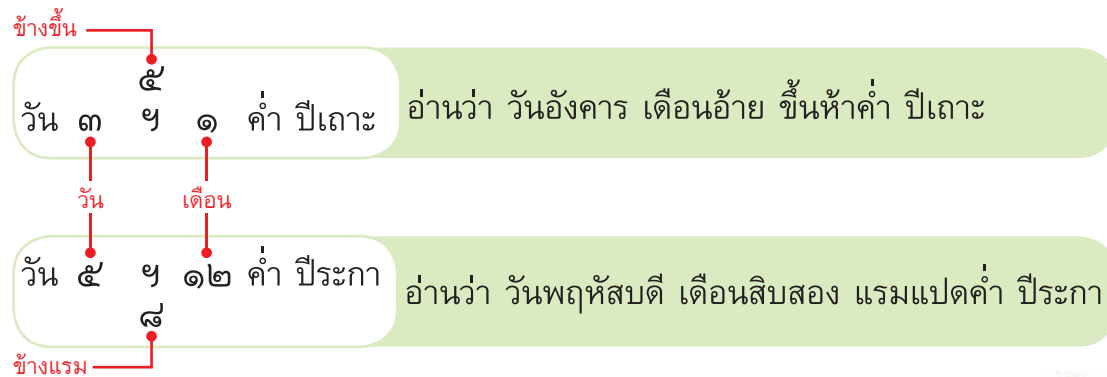
การเรียกเดือนแบบที่นำเสนอนี้ เป็นการเรียกแบบจันทรคตินะครับ

การอ่านปีแบบไทย จะใช้ปีนักษัตร ๑๒ ปี (๑ รอบ) คือ

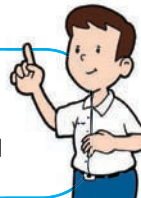
					
ปีชวด (หนู)	ปีฉลู (วัว)	ปีขาล (เสือ)	ปีเถาะ (กระต่าย)	ปีมะโรง (งูใหญ่)	ปีมะเส็ง (งูเล็ก)
					
ปีมะเมีย (ม้า)	ปีมะแม (แพะ)	ปีวอก (ลิง)	ปีระกา (ไก่)	ปีจอ (หมา)	ปีกุน (หมู)

และมักมีปีศักราชกำกับด้วย ได้แก่ จุลศักราช หรือพุทธศักราช

นอกจากนี้ การเขียนวัน เดือน ปี แบบไทย ยังประกอบด้วยข้างขึ้น และข้างแรมในการเขียนด้วย เช่น

- ตัวเลขด้านซ้ายเครื่องหมาย ๗ แทน วัน
- ตัวเลขด้านขวาแทน เดือน
- ตัวเลขด้านบนแทน ข้างขึ้น
- ตัวเลขด้านล่างแทน ข้างแรม

การอ่านวัน เดือน ปี แบบไทย จะอ่านชื่อวัน อ่านเดือน อ่านข้างขึ้น ข้างแรม แล้วจึงอ่านชื่อปี ตามลำดับ

เกร็ดความรู้

การอ่านเลขไทย ๑-๙ ในอดีต จะไม่อ่านว่า หนึ่ง-เก้า แต่จะอ่าน ดังนี้

๑. เอก	๒. โท	๓. ตริ
๔. จัตวา	๕. เบญจ	๖. ฉ (ฉอ, ฉื่อ, ฉะ)
๗. สัปต	๘. อัฏฐ	๙. นพ

เพื่อนๆ ฝึกอ่านวัน เดือน ปี แบบไทย ในปฏิทินนี้ดูนะครับ แล้วลอง ฝึกเขียนวันเดือนปีเกิดของเพื่อนๆ แบบไทยและแลกกันอ่านนะครับ

คำถามจุดประกาย

๑. หากไม่แน่ใจว่าคำที่พบอ่านว่าอย่างไร ควรปฏิบัติอย่างไรเพื่อให้อ่านคำได้ถูกต้อง
๒. การอ่านวัน เดือน ปี แบบไทย กับการอ่านวัน เดือน ปี แบบสากล มีลักษณะเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรอง

๑. การอ่านบทร้อยแก้ว

๑) การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว มีหลักการอ่าน ดังนี้

๑

อ่านให้น่าฟัง โดยต้องทำความเข้าใจความหมายของคำ ถ้อยคำ ส่วนที่อ่าน และความคิดสำคัญของเรื่องที่อ่านแล้ว เว้นวรรคตอนการอ่านให้ถูกต้องตามเรื่องราว ใช้น้ำเสียงอย่าง น่าฟัง และเน้นถ้อยคำอย่างเหมาะสมกับเรื่องราว

๒

อ่านให้ถูกต้องตามอักขรวิธีหรืออ่านให้ถูกต้องตาม ความนิยม หากไม่แน่ใจควรตรวจสอบจากพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน

๓

อ่านให้ชัดเจน ได้แก่ อ่านออกเสียง พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์อย่างถูกต้อง

๔

อ่านให้มีจังหวะ แบ่งวรรคตอนให้ถูกต้อง โดยผู้อ่านอาจทำเครื่องหมาย / คั่นข้อความ ที่เว้นวรรค

๕

อ่านให้คล่องแคล่วต่อเนื่องกัน ไม่อ่านตะกุกตะกัก โดยฝึกอ่านอยู่เสมอ

แล้วการอ่านบทร้อยกรองละ
มีหลักการอ่านเหมือน
การอ่านบทร้อยแก้วไหม

ถ้าอย่างนั้น การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว
และบทร้อยกรองมีข้อแตกต่างกันตรงไหนครับ

ไม่เหมือนกัน
เลยทีเดียว

๒) การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง มี ๒ วิธี คือ อ่านออกเสียงธรรมดา

ซึ่งมีวิธีการอ่านเช่นเดียวกับการอ่านร้อยแก้ว แต่เพิ่มจังหวะวรรคตอน
เน้นสัมผัส และเอื้อนเสียงตามสมควรแก่ชนิดของคำประพันธ์ และอ่านเป็น
ทำนองเสนาะ ซึ่งการอ่านเป็นทำนองเสนาะ มีหลักการอ่าน ดังนี้

(๑) แบ่งวรรคตอนจำนวนคำแต่ละวรรคของร้อยกรองแต่ละ
ชนิด ตามปกติพยางค์หนึ่งนับเป็นคำหนึ่ง ถ้าเป็นพยางค์ที่ประสมสระ
เสียงสั้นในแม่ ก กา อาจออกเสียงให้กระชับขึ้น

(๒) อ่านเน้นคำตรงที่สัมผัสกันจึงจะไพเราะ เช่น

ลำเจียกเอ๋ยเคยขึ้นระรินรส ต้องจำอดอมระอาด้วยหนาหนาม
ถึงคลองเตยเตยแตกใบแฉกงาม คิดถึงยามปลูกรักมักเป็นเตย
นิราศเมืองเพชร : สุนทรภู่

การเน้นเสียงคำที่พิมพ์ตัวหนา ทำได้โดยการอ่านออกเสียง
หนักขึ้นหรือดั่งขึ้น หรืออ่านทอดเสียงให้ยาวออกไป

(๓) อ่านเอื้อนสัมผัสในเพื่อเพิ่มความไพเราะมากขึ้น เช่น

เงือกผู้เฒ่าเฒ่าพอลิลาศ ขอร้องบาทบริรักษ์จนตักยัย
พระอภัยมณี : สุนทรภู่

(คำที่พิมพ์ตัวหนา อ่านว่า อบ-พิ-วาด เพื่อให้สัมผัสกับ
คำว่า เคารพ

(๔) อ่านคำให้คล้องต้องสัมผัสกัน เช่น

พระสมุทรสุดลึกลั่น	คณนา
สายดั่งทิ้งทอดมา	หยั่งได้
เขาสูงอาจรวัดวา	กำหนด
จิตมนุษย์นี้ไซ้รู้	ยากแท้หยั่งถึง

โคลงโลกนิติ : สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร

(คำที่พิมพ์ตัวหนา อ่านว่า คน-นะ-นา เพื่อให้สัมผัส
คล้องจองกับคำว่า ลั่น ในวรรคแรก)

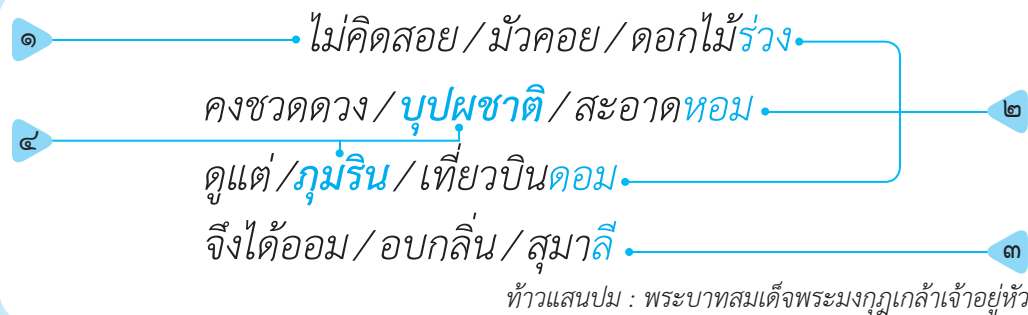
(๕) มีศิลปะในการใช้เสียง กล่าวคือ เอื้อนเสียงในที่ควรเอื้อน
เพื่อให้เกิดความไพเราะ และใช้เสียงแสดงความรู้สึกให้เหมาะสมกับข้อความ

(๖) อ่านถูกต้องตามทำนองและจังหวะของคำประพันธ์แต่ละ
ชนิด ได้แก่

กลอนสุภาพหรือกลอนแปด

มีวิธีการอ่าน ดังนี้

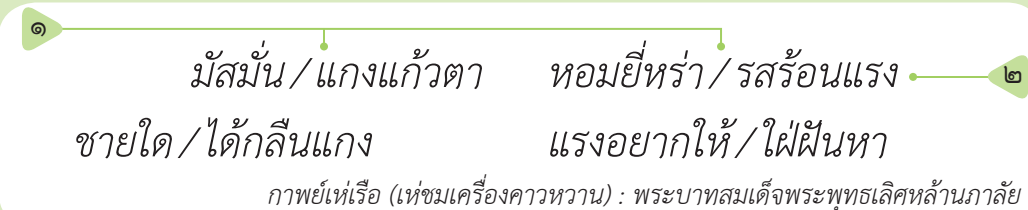
- ๑ วรรคหนึ่งแบ่งเป็น ๓ จังหวะ คือ ๓/๒/๓ หรือ ๓/๓/๓
- ๒ คำสุดท้ายของวรรค ต้องเอื้อนเสียงให้สูงเป็นพิเศษ
- ๓ คำสุดท้ายของบท ต้องเอื้อนเสียงให้ต่ำเป็นพิเศษ
- ๔ ในกรณีที่มีคำมากพยางค์เกินฉันทลักษณ์ ต้องรวบเสียงคำๆ นั้น ให้กระชับ เช่น คำที่อ่านให้กระชับ และสั้น ได้แก่ คำว่า บุปผชาติ (บุบ-ผะ-ชาติ) และ คำว่า ภูมริน (พุม-มะ-ริน)

การอ่านกาพย์ยานี ๑๑

มีวิธีการอ่าน ดังนี้

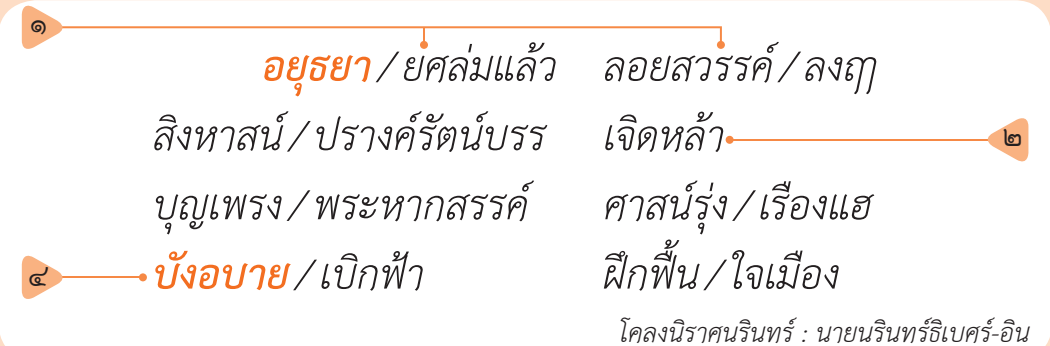
- ๑ แบ่งจังหวะการออกเสียงวรรคหน้า ๕ คำ เป็น ๒ จังหวะ คือ ๒/๓ และ วรรคหลัง ๖ คำ แบ่งเป็น ๒ จังหวะ คือ ๓/๓
- ๒ คำสุดท้ายวรรคที่สอง (เฉพาะคำที่มีเสียงจัตวา) ต้องเอื้อนเสียงให้สูงเป็นพิเศษ
- ๓ ในกรณีที่มีคำมากพยางค์เกินแผนผังบังคับต้องรวบเสียงคำๆ นั้นให้สั้นเข้า

การอ่านโคลงสี่สุภาพ

มีวิธีการอ่าน ดังนี้

- ๑ อ่านทอดเสียงให้ตรงตามจังหวะของแต่ละวรรค
 - วรรคหน้าแต่ละบาทมี ๒ จังหวะ จังหวะละ ๒ คำ และ ๓ คำ
 - วรรคหลังบาทที่ ๑ และบาทที่ ๓ มี ๑ จังหวะ เป็นจังหวะละ ๒ คำ ถ้ามี คำสร้อยจึงเพิ่มอีก ๑ จังหวะ เป็นจังหวะละ ๒ คำ
 - วรรคหลังบาทที่ ๒ มี ๑ จังหวะ เป็นจังหวะละ ๒ คำ
 - วรรคหลังบาทที่ ๔ มี ๒ จังหวะ เป็นจังหวะละ ๒ คำ
- ๒ คำท้ายวรรคที่ใช้คำเสียงจัตวา ต้องเอื้อนเสียงให้สูงเป็นพิเศษ ตามปกติ โคลงสี่สุภาพที่แต่งถูกต้องและไพเราะ ใช้คำเสียงจัตวาตรงคำท้ายของบาทที่ ๑ หรือคำท้ายบท
- ๓ เอื้อนวรรคหลังบาทที่ ๑ ให้เสียงต่ำกว่าปกติ
- ๔ ในกรณีที่มีคำมากพยางค์เกินแผนผังบังคับ ต้องรวบเสียงคำๆ นั้นให้สั้นเข้า เช่น คำท้ายออกเสียงสูง ได้แก่ คำว่า สวรรค์ คำที่ออกเสียงให้กระชับ ได้แก่ คำว่า อยู่ธยา และคำว่า บังอบาย

การเลือกอ่านหนังสือ

การอ่าน เป็นการรับรู้ข่าวสารโดยการดูจากตัวหนังสือที่เขียนหรือพิมพ์ เช่น การอ่านจดหมาย การอ่านข่าวสารในหนังสือพิมพ์ การอ่านหนังสือเรียน การอ่านข้อมูลข่าวสารในอินเทอร์เน็ต เป็นต้น การเลือกอ่านหนังสือทั้งที่พิมพ์เป็นเล่ม และที่อยู่ในอินเทอร์เน็ต ควรพิจารณาเลือกหนังสือที่มีลักษณะ ดังนี้

๑ ให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิต มีเนื้อหาที่ส่งเสริมให้คิดสังเกต มีเหตุผล และให้คุณค่าในด้านต่างๆ

๒ มีเนื้อหาส่งเสริมความรู้และความเข้าใจทางภาษา เพื่อจะได้เป็นแบบอย่างในการใช้ภาษาที่ถูกต้อง และเหมาะสม

๓ มีเนื้อหาส่งเสริมเรื่องการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง โดยช่วยกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความสนใจที่จะอ่านและเรียนรู้สิ่งต่างๆ ต่อไป

๔ มีเนื้อหาที่มีความน่าเชื่อถือ ไม่ขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมจรรยา ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น มีการระบุแหล่งที่มาของข้อมูลอย่างชัดเจนและระบุชื่อผู้เขียนอย่างชัดเจนด้วย

เมื่อเลือกอ่านหนังสือที่ดีมีประโยชน์แล้ว ผู้อ่านควรจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านให้ได้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งการจับใจความสำคัญ สามารถทำได้โดยการตั้งเป็นคำถามว่า **ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร** แล้วตอบคำถาม จากนั้นจึงนำคำตอบที่ได้ทั้งหมดมาเรียบเรียงเป็นใจความสำคัญ

ตัวอย่าง การจับใจความสำคัญจากวรรณกรรมเรื่อง เห็บกระเบา

คำถาม	ประโยคคำถาม	คำตอบ
ใคร	- ตัวละครมีใครบ้าง	- คุณครูสุพัตรา และนักเรียนชั้น ป. ๖/๓
ทำอะไร	- เกิดเหตุการณ์อะไรขึ้น	- เกิดฝนตก ไฟแลบ ฟ้าร้อง และสันติ กำลังเล่าตำนานการเกิดไฟแลบ ฟ้าร้องให้เพื่อนๆ ฟัง
ที่ไหน	- เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน	- ห้องเรียนชั้น ป. ๖/๓
เมื่อไร	- เหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อไร	- ตอนเช้า หลังจากเคารพธงชาติเสร็จ
อย่างไร	- เหตุการณ์เป็นอย่างไร	- คุณครูสุพัตราให้สันติอ่านหนังสือ บทเห็บกระเบาพระบรมมหาราชวัง เห็บกระเบา ให้เพื่อนฟัง ซึ่งเห็บกระเบาเป็นการอธิบายปรากฏการณ์ ไฟแลบ ฟ้าร้องว่า นางเมขลาชุ แก้วมณีทำให้เกิดไฟแลบ ส่วนฟ้าร้อง เกิดจากการที่รามสูรขว้างขวานใส่ นางเมขลา ทำให้เกิดเสียงดังกึกก้องไปทั่วนั่นเอง

ในห้องเรียนชั้น ป. ๖/๓ หลังจากเคารพธงชาติเสร็จ สันติกำลังเล่าตำนานการเกิดฟ้าแลบ ฟ้าร้องให้เพื่อนๆ ฟัง เนื่องจากขณะนั้นเกิดฝนตกฟ้าแลบ และฟ้าร้องขึ้น คุณครูสุพัตราจึงให้สันติอ่านหนังสือ บทเห่กล่อมพระบรรทม เหน่เรื่องจับระบ่ำ ให้เพื่อนฟัง เหน่เรื่องจับระบ่ำเป็นการอธิบายปรากฏการณ์เรื่องฟ้าแลบ ฟ้าร้องว่า นางเมขลาชุกแก้วมณีทำให้เกิดเป็นฟ้าแลบ ส่วนฟ้าร้องเกิดจากการที่รามสูรขว้างขวานใส่นางเมขลาทำให้เกิดเสียงดังกึกก้องไปทั่วนั่นเอง

นำคำตอบมาเรียบเรียงเป็นใจความสำคัญได้ ดังนี้

บทเห่กล่อมพระบรรทม
เหน่เรื่องจับระบ่ำ...

มารยาทในการอ่าน

มารยาทในการอ่าน

การอ่านหนังสือทุกประเภท ผู้อ่านที่ดีควรมีมารยาท ดังนี้

๑. หากอ่านออกเสียงไม่ควรอ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น
๒. ตั้งใจอ่าน ไม่เล่นกับเพื่อนหรือคุยกันในขณะอ่านหนังสือ ซึ่งในขณะที่ผู้อื่นอ่านหนังสืออยู่ ไม่ควรยื่นหน้าเข้าไปอ่านด้วย เพราะไม่สุภาพ และไม่ควรแย่งกันอ่าน

๓. ไม่พับ ฉีก หรือขีดเขียนลงในหนังสือ รมั้ดระวังในการถือหนังสือ มิให้เกิดความเสียหาย และเมื่ออ่านหนังสือยังไม่จบ ไม่ควรคว้าหนังสือหรือพับมุมหน้าหนังสือ เพราะจะทำให้หนังสือชำรุดได้ ควรใช้ที่คั่นหนังสือคั่นไว้

๔. เมื่ออ่านหนังสือเสร็จแล้ว ควรเก็บหนังสือไว้ที่เดิมให้เรียบร้อย

คำถามจุดประกาย

๑. การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง มีวิธีการอ่านแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
๒. เพราะเหตุใดจึงควรเลือกอ่านหนังสือหรืออ่านข้อมูลที่มีการระบุแหล่งที่มาของข้อมูลอย่างชัดเจน

กิจกรรมรวบยอด

ชวนกันอ่าน

อ่านออกเสียงคำ ข้อความ วันเดือนปีแบบไทย และเขียนคำอ่านลงในสมุด

เกียจคร้าน	ทรัพย์สิน	สกนธ์	สวัสดี	ตริกตรอง
กว้างขวาง	อินทรีย์	เหลืองอร่าม	ปล่าวเปลี่ยว	กาฬสินธุ์
มหาสมุทร	นักชัตฤกษ์	สมาทาน	อิเล็กทรอนิกส์	เดือน เม.ย.
พ.ศ. ๒๕๕๔	โปรดเกล้าฯ	ก-ฮ	๗ ๘ ๑ ๕	๘ ๙ ๔ ๖

ชวนกันปฏิบัติ

- เลือกอ่านหนังสือที่มีประโยชน์ ๑ เล่ม จากนั้นสรุปใจความสำคัญ แล้วผลิตกันออกมาพูดแนะนำหนังสือที่อ่าน สัปดาห์ละ ๑ เล่ม ที่หน้าชั้นเรียน
- ฝึกอ่านออกเสียงบทร้อยกรองตามตัวอย่างในบทเรียน และบทร้อยแก้ว การจับใจความสำคัญจากวรรณกรรมเรื่อง เห็บระบา โดยผลิตกันอ่านให้เพื่อนฟัง

คำถามบูรณาการสู่ชีวิต

- นักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร จึงจะอ่านออกเสียงคำในภาษาไทยได้ถูกต้อง
- การแบ่งจังหวะวรรคตอนในขณะอ่านบทร้อยกรองให้ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์แต่ละชนิด มีความสำคัญอย่างไร
- การอ่านหนังสือโดยมีมารยาทในการอ่าน ก่อให้เกิดผลดีอย่างไรบ้าง